מרכז רפואי מאיר
מסונף לפקולטה למדעי הרפואה והבריאות ע"ש גרייי
אוניברסיטת תל אביב
מקבוצת כללית

יחד עוצרים CPE

חנה דהן מנהלת אחיות כירורגית א' & חיה פרידמן אחות יחידת מניעת זיהומים

רקע

זיהומים נרכשים במהלך אשפוז מהווים אתגר משמעותי במערכת הבריאות ופוגעים בבטיחות המטופל , באיכות הטיפול ובניצול משאבי האשפוז.

חיידקי CPE (Carbapenemase Producing Enterobacterales) הם חיידקים עמידים לאנטיביוטיקה רחבת טווח, העלולים לגרום לזיהומים קשים ולהתפשט במהירות בסביבה אשפוזית, במיוחד במחלקות כירורגיות המאכלסות מטופלים מרכבים הנזקקים להתקנים פולשניים וטיפולים ממושכים.

במחלקה הכירורגית נצפו במהלך שנת 2025 12 רכישות של חיידק עמיד CPE, נתון שהיווה גורם סיכון משמעותי לבטיחות המטופלים והצריך התערבות מערכתית.

מטרות ויעדים מדידים

מטרת הפרויקט הייתה להפחית את שיעור רכישות ה-CPE באמצעות חיזוק מניעת הזיהומים, שיפור ההיענות להנחיות הסיקור, זיהוי מוקדם של נשאים והטמעת תרבות ארגונית של ניטור ומשוב מתמשך.

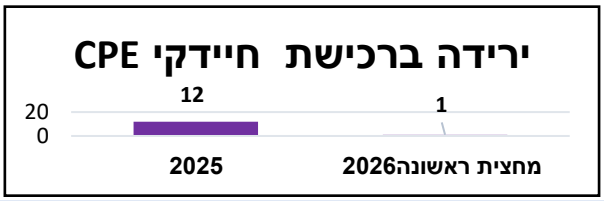
שיטות

בוצעה תוכנית התערבות רב-תחומית בשיתוף אחות יחידת מניעת זיהומים החדשה במחלקה, שכללה:

- ביצוע תצפיות יזומות על תהליכי העבודה ומתן משוב לצוות בזמן אמת.
- הופקד איש צוות לבקרה שוטפת על ביצוע סקרי נשאות ואיתור פערים ומתן משוב לצוותים.
- הדרכות תקופתיות לצוותי הסיעוד והרפואה ע"י יחידת מניעת זיהומים בנושאי היגיינת ידיים, אמצעי בידוד ויישום ההנחיות המעודכנות.
- צמצום השימוש בהתקנים פולשניים באמצעות מעקב יומי לצורך בקטטר ,עירויים ונקזים והסרתם המוקדמת ככל הניתן.
- ניטור חודשי של שיעור רכישות ומדדי התהליך, לרבות שיעור ביצוע סקרי נשאות, והצגת הנתונים לצוות המחלקה כחלק מתהליך למידה.
- קיום מפגשים רב-מקצועיים קבועים בהשתתפות הנהלת המחלקה רפואה ואחיות, יחידת מניעת זיהומים וסגן מנהל בית החולים, לצורך סקירת נתוני המחלקה בתחום מניעת זיהומים וגיבוש תוכניות פעולה ומעקב אחר יישומן.
- חיזוק שיתוף הפעולה בין כלל הגורמים המעורבים, תוך יצירת אחריות משותפת לקידום בטיחות המטופל והפחתת זיהומים נרכש

תוצאות

- שיעור ביצוע סקרי נשאות עלה מ-86% בשנת 2025 ל-98.2% ברבעון הראשון של שנת 2026

מסקנות והמלצות

יישום תוכנית התערבות רב-מקצועית, המבוססת על שיתוף פעולה הדוק עם יחידת מניעת זיהומים, בקרה שוטפת, הדרכת צוותים ומשוב בזמן אמת, תרם לשיפור משמעותי בהיענות להנחיות ולצמצום ניכר ברכישות CPE במחלקה.

מומלץ להמשיך בניטור שוטף של המדדים, לקיים הדרכות תקופתיות, לחזק את תהליכי הזיהוי המוקדם והפחתת השימוש בהתקנים פולשניים, ולהטמיע את המודל כמנגנון עבודה קבוע למניעת זיהומים נרכשים

